

Riedsútstel

Ried	: 22 mei 2025
Agindapunt	: 16
Status	: Meningvormend/Besluitvormend
Program	: Programma 3 - Economie
Eardere behandeling	: -
Portefúlgehâlder	: Dhr. H. Bruining
Amtner	: Mevr. T. van der Ham
Taheakke	: 1. Aanbiedingsbrief begroting 2026 en meerjarenraming 2. Ontwerpbegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 3. Aanbiedingsbrief begrotingswijziging 2025 4. Begrotingswijziging 2025 5. Toelichting op begrotingswijziging 6. Concept jaarstukken 2024 7. Brief accountant bij jaarrekening 2024 8. Conceptbrief aan Marrekrite 9. Vastgestelde GR: <u>Provinciaal blad 2025, 1766 Overheid.nl > Officiële bekendmakingen</u>
Saak- en stiknûmer	: 202503185938/25ZG096303

Underwerp

Ontwerpbegroting 2026, meerjarenraming 2027-2029 en conceptjaarrekening 2024 Marrekrite

Wy stelle jo foar te besluten om:

1. Geen zienswijze in te dienen op de door het AB gevolgde procedure met betrekking tot de besluitvorming over de begrotingswijziging 2025 en tevens:
 - In te stemmen met de begrotingswijziging 2025;
 - In te stemmen met de begroting 2026 en de effecten hiervan opnemen in de gemeentebegroting 2026-2029;
2. In te stemmen met bijgaande conceptbrief aan Marrekrite;
3. Kennis te nemen van de jaarrekening 2024;
4. Kennis te nemen van de vastgestelde GR.

Koarte gearfetting

Jaarlijks zendt de Marrekrite de conceptbegroting, meerjarenraming en de jaarrekening aan de deelnemers. Dit ten behoeve van de zienswijzeprocedure op grond van artikel 59 Wgr (Wet gemeenschappelijke regelingen).

Het college stelt op basis van de ontvangen stukken voor geen zienswijze in te dienen richting Marrekrite. Dit vanwege het belang van het routebureau voor recreatie en toerisme in de gehele provincie en de relatief beperkte kosten die ermee gepaard gaan. Onder 'wat zijn de argumenten' wordt hier verder op ingegaan. Ook de opvattingen van de financiële en juridische afdelingen komen hier aan bod.

Foech ried/kolleezje

Het indienen van een zienswijze is een bevoegdheid van de raden van de deelnemende overheden. Een zienswijze kan ingediend worden met betrekking tot de ontwerpbegroting en niet met betrekking tot de jaarstukken. Het vaststellen van de begroting is een verantwoordelijkheid van het algemeen bestuur van de Marrekrite.

Ynlieding

Op grond van de zienswijzenprocedure zoals opgenomen in artikel 50 Wgr mogen de raden met betrekking tot de ontwerpbegroting en meerjarenraming een zienswijze indienen. Marrekrite zal langlopend leningen aan moeten gaan voor de investeringen. Dit zal effect hebben op de begroting, maar de langetermijnprognose voor de Marrekrite is positief. De begroting voldoet aan het Besluit begroting en verantwoording (BBV).

Onderstaand noemen we kort de belangrijkste onderwerpen uit de ontwerpbegroting:

1. Sluitende begroting
De ontwerpbegroting moet structureel sluitend worden aangeboden. De aangeboden ontwerpbegroting voldoet hieraan. Wel is het zo dat het meerjarenperspectief tot en met 2029 negatief sluit. Vanaf 2032 is het meerjarenperspectief weer structureel sluitend.
2. Toekomstvisie en routebureau
De besluiten over de toekomstvisie en het routebureau en de financiële effecten hiervan, zijn opgenomen in de begrotingswijziging 2025 en de ontwerpbegroting. De financiële effecten na 2027 zijn door Marrekrite nog niet meegenomen, omdat de GR-wijziging die dit formeel regelt, nog naar de raden en staten gaat. Over de structurele lasten van het routebureau na 2026 moet ook nog een besluit genomen worden, wil dit tijdig in de ontwerpbegroting 2027 komen. De financiële effecten voor 2025 en 2026 zijn nog relatief beperkt omdat de provincie Fryslân in deze beide jaren nog €275.000 bijdraagt van de totale kosten van €330.000 van het routebureau.
3. Uitgangspunten weerstandsvermogen
In november 2024 is een principebesluit genomen over de uitgangspunten voor het weerstandsvermogen. Dit is voortaan gebaseerd op het (minimum) solvabiliteitspercentage van 20%. Het bestuur moet nog een formeel besluit nemen over de normeringssystematiek van het weerstandsvermogen. Daarnaast wordt er nu voorgesteld om de systematiek algemene gangbare normeringssystematiek van de Nederlandse Academie voor risicomanagement (NAR) te hanteren met als niveau voldoende. Dat betekent een ratio tussen 100% en 140%. Dit is dezelfde systematiek en normering die de gemeente zelf hanteert en wordt daarom als passend beoordeeld.
4. Teruggave vermogen
Het besluit om tot en met 2026 een vast deel van de algemene reserve aan de deelnemers uit te keren en geen extra vermogensbouw meer te realiseren, maakt op dit moment nog steeds deel uit van de begroting. Na 2026 wordt door Marrekrite geëvalueerd in welke mate afbouw van vermogen op verantwoorde wijze kan plaatsvinden. Dit wordt door Marrekrite ook als een passend moment gezien om opnieuw te kijken naar de bijdrageregeling.
5. Voorzichtigheidsbeginsel
Marrekrite is in de begroting wederom uitgegaan van het voorzichtigheidsbeginsel. In lijn met het BBV en het recent vastgestelde financiële beleid, heeft Marrekrite de directe loonkosten inclusief een toeslag voor overhead, toegerekend aan de programma's waterrecreatie en landrecreatie. Voorheen werden loonkosten alleen in de jaarrekening toegerekend aan investeringen.

Wij stellen voor geen zienswijze in te dienen. Onderstaand gaan we hier verder op in bij punt 1.

Wat zijn de argumenten

1. Instemming met het raadsvoorstel vraagt om de juiste informatiepositie Routebureau

In het najaar van 2024 is het AB van Marrekrite akkoord gegaan met het toewijzen van het routebureau als extra taak en het bijbehorende financieringsvoorstel voor 2025 en 2026. Het routebureau omvat het via alle mogelijke routes beleefbaar maken van onze provincie. Het gaat hierbij niet alleen om het beheer en onderhoud van het huidige bestand, maar ook om het ontwikkelen van nieuwe routes.

Daarnaast is het routebureau een belangrijke schakel tussen met name de fiets- en wandelnetwerken, de provinciale en regionale marketingorganisaties en alle stakeholders die zich met routes bezighouden.

Door de extra taak van routebureau centraal te beleggen bij Marrekrite, is er provinciaal één aanspreekpunt voor routegebonden recreatie. Dat zorgt voor duidelijkheid bij stakeholders en het is overzichtelijk dat één partij 'in the lead' is. Het routebureau is daarmee hét aanspreekpunt voor alle routegebonden recreatie in Fryslân.

De provincie heeft in de afgelopen jaren een mooie start gemaakt met het routebureau en de kosten daarvan betaald. In 2024 heeft de provincie al aan Marrekrite opdracht gegeven om de feitelijke uitvoering daarvan te verzorgen. In de praktijk verzorgt de Marrekrite dus al vanaf 2024 - in de vorm van een extra opdracht - het routebureau.

De provincie heeft in 2025 en 2026 nog € 275.000 hiervoor beschikbaar, vanaf 2027 zou het gaan om € 132.000 (40% van de geschatte totale kosten ter hoogte van € 330.000). Hoewel hiernaar gekeken kan worden als een bezuiniging van de provincie, kan ook gesteld worden dat we een routebureau als gemeenten zeer wenselijk vinden en we dit tot nu toe niet zelf als gezamenlijke gemeenten voor elkaar hebben gekregen. Door wat er nu door de provincie is opgezet als routebureau gezamenlijk als provincie en gemeenten structureel te borgen bij Marrekrite kunnen we, voor in verhouding een klein bedrag (raming € 3.498) Friesland op de kaart zetten en houden. Er kunnen nieuwe aantrekkelijke routes gemaakt worden over gemeentegrenzen heen en Marrekrite fungeert als centraal aanspreekpunt en regievoerder. Dat zorgt voor provincie-brede duidelijkheid. Immers, toeristen en recreanten stoppen niet bij gemeentegrenzen, wel als er niets te vinden is of als het niet goed voor elkaar is.

Juridisch

Achteraf bezien is het juridische procesverloop/-volgorde, ingevolge de GR niet volledig juist toegepast met betrekking tot het routebureau. Omdat het routebureau een nieuwe taak betreft, gaat Marrekrite de leden hierover een wijzigingsvoorstel van de GR voorleggen voor de periode vanaf 2027. Echter, ook het beleggen van deze taak bij Marrekrite voor de periode tot 2027 had aan de leden moeten worden voorgelegd omdat het een nieuwe taak betreft met bijbehorende kosten.

Gelet op de waarde en het belang van het routebureau, stellen wij voor aan bovenstaande constatering geen gevolgen op zich te verbinden. Voor de toekomst kan daaruit lering worden getrokken zodat op dat moment wel de juiste procesvolgorde kan worden toegepast volgens de GR. Ambtelijk wordt over bovenstaande constatering daarom het gesprek aangegaan met Marrekrite.

Financieel

Het besluit over het onderbrengen van het routebureau bij Marrekrite heeft gevolgen voor de begroting 2026. Voor Achtkarspelen gaat het om een bedrag van € 971. Voor de periode vanaf 2027 is nog niets in de Marrekritebegroting opgenomen. Hierover volgt zoals aangegeven onder 'juridisch' nog een wijzigingsvoorstel van de GR. Onder de kop 'financiën' worden de argumenten van financiën verder toegelicht.

Gelet op het belang van het routebureau, stellen wij voor om ondanks de financiële situatie van de gemeente, te besluiten de raad voor te stellen

- in te stemmen met de begrotingswijziging 2025 en de begroting 2026
- de effecten daarvan te verwerken in de gemeentebegroting
- geen zienswijze in te dienen.

En daarnaast

- kennis te nemen van de jaarrekening 2024
- kennis te nemen van de op 7 februari 2025 in werking getreden aangepaste Gemeenschappelijke Regeling Marrekrite: [Provinciaal blad 2025, 1766 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen](#)

2. Instemming met de conceptbrief aan Marrekrite bespoedigt het proces

Door in te stemmen met de reeds opgestelde conceptbrief, kan Marrekrite na besluitvorming zo snel mogelijk worden geïnformeerd.

3. De jaarrekening is belangrijke informatie voor de deelnemers aan de GR

Het is transparant om de jaarrekening ter kennisname aan te bieden aan de raad.

4. De raad heeft eerder besloten tot de wijziging(en) in de GR

Het is daarom transparant om de gewijzigde GR nu te delen met de raad.

Wat zijn de alternatieven

Alternatief is wel een zienswijze in te dienen waarin de raad de Marrekrite informeert niet in te stemmen met de begrotingswijziging 2025 en de begroting 2026. Het AB neemt vervolgens een besluit over de ontvangen zienswijze.

Wat zijn de risico's van het voorgestelde advies

-

Financiën

De overname van het routebureau door Marrekrite vanaf 2025 is een behoorlijke uitbreiding van taken door Marrekrite waarvoor een GR wijziging van toepassing is. Door de taak vanuit de provincie eerst in 2024 als extra opdracht te beleggen bij Marrekrite, daarna twee jaar tijdelijk te financieren en vervolgens in 2026 een GR wijziging voor te leggen aan raden en staten, worden deze niet goed in positie gebracht.

Het routebureau Fryslân komt voort uit het provinciaal programma Gastvrij Fryslân 2024-2028. De overheveling naar de Marrekrite beoordelen wij vanuit financiën als een bezuinigingsmaatregel van de provincie Fryslân richting gemeente. 60% van de kosten (de provincie draagt 40% bij) komt bij de gemeenten te liggen. Voor de gemeente Achtkarspelen gaat het om 1,06% van deze 60%.

Het financieel perspectief van veel gemeenten inclusief Achtkarspelen is vanaf 2026 negatief, de uitbreiding van taken en daardoor een hogere deelnemersbijdrage van Marrekrite is vanuit de afdelingen financiën niet passend.

Alhoewel nog niet uitgewerkt in de meerjarenbegroting 2026-2029 van Marrekrite, kunnen we berekenen dat de extra bijdrage voor Achtkarspelen voor het routebureau op termijn:
 $\text{€ } 330.000 \times 1,06\% = \text{€ } 3.498$ bedraagt.

Vanuit financiën is het advies daarom om niet in te stemmen met zowel de begrotingswijziging 2025 als de begroting 2026, als signaal dat de procedurele gang van

zaken anders had moeten verlopen. Niet instemmen fungeert tevens als signaal ter voorkoming dat overige provinciale recreatieve programma's op dezelfde wijze na een opstartfase bij Marrekrite (of een andere partij) worden ondergebracht, inclusief financiële vraag achteraf richting gemeenten.

Gezamenlijk beleid op het gebied van recreatie en toerisme met de provincie is prima en gewenst. In de toekomst graag vanaf de start inclusief een heldere financieringsparagraaf en mogelijkheid voor de gemeente om dit via de Kadernota af te wegen.

Het voorstel van financiën is daarom wel het indienen van een zienswijze.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje

N.v.t.

Kommunikaasje

Na besluitvorming van de raad wordt het besluit aan de Marrekrite gezonden.

Yntegraliteit

Voor dit voorstel is overleg gevoerd met de afdeling financiën en de afdeling juridische zaken.

Previnsje

N.v.t.

Gearwurking

N.v.t.

Ferfolchtrajekt

Het afhandelen van eventuele zienswijzen en het vaststellen van de begroting is een bevoegdheid van het algemeen bestuur van de Marrekrite.

Evaluaasje

N.v.t.

Buitenpost, 29 april 2025

Het college van burgemeester en wethouders van Achtkarspelen,

secretaris,

burgemeester,

dhr. mr. M.P. de Jong

dhr. J.D. de Vries MSc

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Achtkarspelen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 29 april 2025,
punt nr.: 16;

Beslút:

1. Geen zienswijze in te dienen met de door het AB gevolgde procedure met betrekking tot de besluitvorming over de begrotingswijziging 2025 en tevens:
 - In te stemmen met de begrotingswijziging 2025;
 - In te stemmen met de begroting 2026 en de effecten hiervan opnemen in de gemeentebegroting 2026-2029;
2. In te stemmen met bijgaande conceptbrief aan Marrekrite;
3. Kennis te nemen van de jaarrekening 2024;
4. Kennis te nemen van de vastgestelde GR.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad
van de gemeente Achtkarspelen van 22 mei 2025.

De griffier,

De voorzitter,

Dhr. G.J. Andringa

Dhr. J.D. de Vries MSc